

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 24/02/2021

Του: Κυριάκου Βελόπουλου, Προέδρου Κόμματος, Βουλευτή Λάρισας

ΠΡΟΣ: Την κ. Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού

ΘΕΜΑ: «Επικείμενη απόσπαση νεολιθικού κτηριακού συγκροτήματος ηλικίας 6.500 χρόνων στο Γυαλί Νισύρου»

Κυρία Υπουργέ,

Το Τοπικό Παράρτημα Δωδεκανήσου, του Συλλόγου Ελλήνων Αρχαιολόγων, διαμαρτύρεται έντονα για την πρόσφατη γνωμοδότηση του «ΚΑΣ», σύμφωνα με την οποία, αποφασίστηκε η απόσπαση του νεολιθικού κτηριακού συγκροτήματος, στο Γυαλί, νησίδας κοντά στη Νίσυρο. Το Γυαλί ή “Κισσηρούσα” του Πλίνιου, μικρό ηφαιστειογενές νησί της Δωδεκανήσου, αποτελούσε σημαντικό σταθμό της τοπικής ναυσιπλοΐας, συνδέοντας τις μικρασιατικές ακτές και ειδικότερα, την Κνίδο με τα γύρω νησιά και τις γειτονικές νησίδες, έως τις Κυκλάδες και την Πελοπόννησο, τουλάχιστον από την 5η χιλιετία π.Χ. Η στρατηγική του θέση και η ιδιαίτερη γεωμορφολογία του, με τις άφθονες πηγές οψιανού, οδήγησε στην πρώιμη κατοίκησή του, ήδη από τη νεολιθική περίοδο. Το δε νεολιθικό κτήριο του Γυαλίου αποτελεί μοναδικό μνημείο, τόσο για τα νεολιθικά Δωδεκάνησα, όσο και για το φυσικό περιβάλλον του νησιού, που έχει πλέον αλλοιωθεί σε μεγάλο βαθμό από τη σύγχρονη εξορυκτική δραστηριότητα. Το κτήριο έχει διασωσμένο δάπεδο από σχιστολιθικές πλάκες και ίχνη καύσης. Εκεί βρέθηκαν πλήθος αγγείων και λίθινων εργαλείων. Τα λίθινα θεμέλια των τοίχων εδράζονται στον φυσικό βράχο και σε ψαμμιτικό υπόβαθρο, από το οποίο προέρχεται και το οικοδομικό υλικό του κτηρίου, γεγονός που καθιστά εξαιρετικά επικίνδυνη κάθε απόπειρα απόσπασής του. Το Γυαλί, εκτός από αρχαιολογικός χώρος και τόπος ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, διακηρυγμένος αναλόγως με την υπ’ αρ. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Φ22/50807/2272/23-12-1982 (ΦΕΚ 322/Β/8-6-1983) πράξη, αποτελεί μνημείο λόγω και της γεωλογικής του εικόνας. Η διαδικασία απόσπασης του άνω νεολιθικού κτηρίου και μεταφοράς του σε άλλη θέση θα σημάνει την καταστροφή του μνημείου, όπως εκτιμούν οι αρχαιολόγοι, λόγω της φύσης του ευρήματος, της κλίσης του εδάφους και του τρόπου θεμελίωσής του.

Με δεδομένα όλα τα παραπάνω,

Ερωτάται η κ. Υπουργός:

1. Μας διαβεβαιώνετε ότι η τυχόν ανάδειξη του ανωτέρω μνημείου σε άλλη θέση από την ήδη υφιστάμενη, αφενός, δεν θα εκθέσει το άνω κτίσμα σε σοβαρό κίνδυνο, καθώς, τα υλικά δομής του, η στήριξή του σε διαφορετικά επίπεδα θεμελίωσης και το επίμηκες των τοίχων του, δεν εγγυώνται την ασφαλή μεταφορά του και αφετέρου, δεν θα χάσει οριστικά το εν λόγω την αυθεντικότητά του;

2. Με δεδομένο ότι ο Ν.3028/2002, στο άρθρο 42, παρ. 1, προβλέπει ότι: «*Η μετακίνηση μνημείου λόγω τεχνικού έργου εξετάζεται μόνο όταν μετά από σχετικό επιστημονικό έλεγχο αποκλείεται κάθε δυνατότητα διατήρησής του στο περιβάλλον του*», προτίθεσθε να εφαρμόσετε την σχετική ανωτέρω διάταξη νόμου, ώστε να μην καταστραφεί το εν λόγω μνημείο κατά τη μετακίνησή του;

Ο Ερωτών Βουλευτής

ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ